

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/23439 6K 105

Sayı : E-56020453-610-290-3762/5270
Konu : Yazılı soru önergesi

.14 / 01. / 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/02/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1583244 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muğla Milletvekili Cumhur Uzun tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23439 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-290-3761/5269

Konu : Yazılı soru önergesi

14. / 01. / 2026

Sayın Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23439 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- A) 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü" kenar başlıklı 41/A maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri arasında 03/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununda verilen görevleri yapmak sayılmıştır.

B) 6754 sayılı Kanunun;

1- "Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve görevleri" kenar başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında, bilirkişilik hizmetlerinin etkin, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Bilirkişilik Daire Başkanlığı kurulacağı; ikinci fıkrasının (g) bendinde, bilirkişiliğe kabule ilişkin usul ve esasları belirlemek, (n) bendinde bilirkişilikle ilgili uygulamaları izlemek, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmenin Bilirkişilik Daire Başkanlığının görevleri arasında olduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

2- "Bilirkişilik bölge kurulları" kenar başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasında, her bölge adliye mahkemesinin kurulu bulunduğu yerde bir bilirkişilik bölge kurulunun kurulacağı,

3- "Bilirkişilik bölge kurullarının görevleri" kenar başlıklı 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, bilirkişiliğe kabule ve bilirkişilerin sicile ve listeye kaydedilmesine karar vermek, (c) bendinde, sicile kayıtlı bilirkişilerin temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilik listelerini oluşturmak, (ç) bendinde, bilirkişilerin sicil ve listeden çıkarılmasına karar vermenin bilirkişilik bölge kurullarının görevleri arasında olduğu,

4- "Bilirkişiliğe kabul şartları" kenar başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında, bilirkişilik faaliyetinde bulunacak gerçek kişilerde 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik veya tercümanlık yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkûm olmamak, terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı olmamak, daha önce kendi isteği dışında bilirkişilik sicilinden çıkarılmamış olmak, disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamış ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamış olmak, başka bir bölge kurulunun listesine kayıtlı olmamak, bilirkişilik temel eğitimini tamamlamak, bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalışmış olmak ya da daha fazla çalışma süresi belirlenmiş ise bu süre kadar fiilen çalışmış olmak, meslek mensubu olarak görev yapabilmek için mevzuat tarafından aranan şartları haiz olmak ve mesleğini yapabilmek için gerekli olan uzmanlık alanını gösteren diploma, mesleki yeterlilik belgesi, uzmanlık belgesi veya benzeri belgeye sahip olmak, bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanlarına göre belirlenen yeterlilik koşullarını taşımak şartlarının aranacağı,

5- "Bilirkişilik sicilinin ve listesinin tutulması ile bilirkişinin görevlendirilmesi" kenar başlıklı 12. maddesinin beşinci fıkrasında, adli ve idari yargıda görev alacak bilirkişilerin, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden görevlendirileceği, ancak kendi bölge kurulu bilirkişi listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabileceği; altıncı fıkrasında, bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurulları bilirkişilik listelerinden, burada da bulunmaması hâlinde, 10. maddenin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebileceği, listelerin dışından görevlendirilen bilirkişilerin, bölge kuruluna bildirileceği,

C) 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun;

1- "Bilirkişiye başvurulmasını gerektiren hâller" kenar başlıklı 266. maddesinin birinci fıkrasında, mahkemenin, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar vereceği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

2- "Bilirkişilerin görevlendirilmesi" kenar başlıklı 268. maddesinin birinci fıkrasında, bilirkişilerin, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçileceği, ancak kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabileceği; ikinci fıkrasında, bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurullarının listelerinden; burada da bulunmaması hâlinde, Bilirkişilik Kanununun 10. maddesinin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebileceği, listelerin dışından görevlendirilen bilirkişilerin, bölge kuruluna bildirileceği,

Ç) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Bilirkişinin atanması" kenar başlıklı 63. maddesinin birinci fıkrasında, çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebileceği,

2- "Bilirkişi olarak atanabilecekler" kenar başlıklı 64. maddesinin birinci fıkrasında, bilirkişilerin, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçileceği, ancak, kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen, diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabileceği; ikinci fıkrasında, bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurullarının listelerinden, burada da bulunmaması hâlinde, Bilirkişilik Kanununun 10. maddesinin (d), (e) ve (f) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebileceği, listelerin dışından görevlendirilen bilirkişilerin, bölge kuruluna bildirileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

III- Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta; soru önergesinde adı geçen hakkında yapılan yargılama sonucunda resmi belgede sahtecilik suçundan verilen beraat kararının temyiz kanun yolu incelemesinden geçerek kesinleştiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

